

De belofte vervuld

[De wekelijkse parashot](#)

12. De belofte vervuld

Uit de Tora: Genesis 21 - 22 (De belofte vervuld)

Uit de Profeten: 2 Koningen 4:1 - 37 (Dood overwonnen)

Uit het Goede Nieuws: Mattheüs 1 - 2, (Bloed vloeit)

Na de verbroedering van Abraham en Abimelech en nadat Izak geboren en besneden was en Hagar en haar zoon door Abraham weggezonden waren, gebeurt het dat de God van Abraham hem test. God roept: Abraham! En Abraham zegt: hier ben ik.

Dan vervolgt God: Neem nu je zoon, de enige zoon die je hebt, de zoon van wie je houdt, Izak, en ga eruit! Kies als richting het land van de Leraar (Moria). Daar hef je hem op als een opheffingsgave (een brandoffer) op één van de bergen. Het gaat om de berg waarvan Ik je zal vertellen.

Abraham zet zich de volgende morgen aan tot het volbrengen van die test: hij zadelt zijn ezel, neemt twee jongemannen bij zich en dan ook Izak, zijn zoon. Hij hakt het hout dat nodig is voor de opheffingsgave en dan trekt hij op om te gaan naar de plaats waar zijn God hem over had aangesproken.

Op de derde dag van zijn tocht recht hij zijn rug, heft zijn gezicht op en kijkt. Dan ziet hij de plaats, want God maakt duidelijk: Daar, in de verte!

Abraham schraapt zijn keel en spreekt de jongemannen aan: Jullie blijven hier bij de ezel, dan gaan ik en deze jongeman te voet verder naar daar. Dan zullen we ons buigen voor Gods aangezicht en we zullen terugkeren en ons weer bij jullie voegen.

Abraham neemt het hout voor de opheffingsgave en geeft het aan zijn zoon Izak om het te dragen. Zelf heeft hij een brandende fakkel en een gewet mes in zijn handen. Zo gaan die twee samen verder.

Dan roept Izak zijn vader Abraham aan: Mijn papa! Abraham antwoordt: hier ben ik, mijn jongen!

En Izak zegt: Kijk, dit is dan het vuur en het hout, maar een opheffingsgave vereist allereerst een lam! Waar is het lam? Abraham antwoordt: God zal Zichzelf voorzien in een lam om op het altaar op te heffen, mijn jongen. Zo gaan die twee samen verder...¹

De lijnen komen bij elkaar

In hoofdstuk 21 komen alle verhalen van Abrahams reizen samen. Het is alsof een puzzel in elkaar valt. De beloofde zoon wordt geboren en de ruzie tussen het personeel van Abraham en Abimelech wordt broederlijk opgelost. Wat een contrast met Genesis dertien toen Abraham en Lot uit elkaar gingen na de ruzie van hun personeel! Zo vindt Abraham antwoord op de vragen die hem al bezig hielden toen hij tussen de Chaldeeën woonde: "Hoe kan het dat mijn broer sterft en ik me van m'n andere broer en m'n neef moet afscheiden? God is toch geen God van verbroekeling, broeders horen toch niet uit elkaar te gaan? Daarnaast is Hij een God van leven en vermenigvuldiging, hoe kan ik dan onvruchtbaar zijn?" God gaf hem gelijk en leidde Abrahams leven naar onafscheidelijk broederschap én vruchtbaarheid. Abrahams zoeken wordt beloond!

In dit hoofdstuk nemen we afscheid van Ismaël, de stamvader van vele andere volken. Het leven van die volken wordt echter wel gegarandeerd, ook al kwamen ze uit het vlees voort. Ismaël wordt weggestuurd, maar hij heeft niet afgedaan! Hij had kennis van het verbond door de besnijdenis, maar handelde er niet naar. Daarom hoorde hij niet thuis in Abrahams tent. Maar zijn leven en dat van vele volken wordt gegarandeerd! Zo blijft het

---

¹ Genesis 22:1-8

perspectief van alle volken steeds een realiteit.

De test

In het volgende hoofdstuk stelt God Abraham voor een test. Het verhaal dat deze test omschrijft, is zo bijzonder in elkaar geweven, daar kan geen roman tegenop. Eerst worden een aantal kenmerkende elementen herhaald die Abraham al kende van zijn eerdere omzwervingen:

- ⤴ Hij moet zijn zoon meenemen, zoals zijn vader Terach hem meegenomen had op zijn reis naar Kanaän.
- ⤴ Dezelfde woorden worden herhaald die hij in Charan had gehoord: *lech lecha*, ga eruit!
- ⤴ Weer moet hij naar een plaats die God hem wijzen zal.

Maar dan wordt er iets aan toegevoegd, dat elk voorstellingsvermogen van Abraham overtreft. Hij moet zijn zoon opheffen, afmaken, verbranden... De omgang die hij met JHWH had, was zo vertrouwd dat hij de toon van Zijn stem precies wist te interpreteren: God maakte geen grapje!

De kracht van geloof

De toon van de tekst verandert op slag in mineur. Als Abraham zich de volgende morgen aanzet tot deze taak, staat er in het Hebreeuws de stam *sjacham*, het woord voor schouder. In werkwoordsvorm wil dat zeggen dat de schouder aangeboden wordt voor het opladen van de last voor die dag. Als een lastdier zet Abraham zich tot deze taak, zijn oogkleppen gaan op, zijn blik staat op oneindig. Elke tegenwerping die opkomt in zijn hart, blokkeert hij. Het was al meer dan eens bewezen dat JHWH het beste met hem voor had en het kon dus niet waar zijn dat dit verkeerd zou aflopen! Wat een geloof! Wat een kracht wordt er zichtbaar in dit geloof van Abraham! Hoe is het mogelijk om je in te zetten voor een test die tegen alles wat je denkt te weten, indruist?

Drie jongemannen

Maar Abraham geeft wel antwoord aan JHWH. Hij neemt twee *na'ariem*, 'jongemannen' mee. Inclusief Izak geeft dat een aantal van drie. 'Drie broeders' heeft in Genesis een diepere betekenis. Tot nog toe waren de drie broeders steeds gescheiden (denk aan de zonen van Lamech en die van Noach). Ook Abraham had het aan den lijve ondervonden. Het samenbrengen van drie broeders heeft de notie van eenheid tussen broeders en kon alleen door JHWH Zelf gebeuren².

Het is alsof hij zeggen wil: U geeft me nu wel deze opdracht, maar hebt U wel door wat dat betekent? Toen ik geboren werd, was ik er één van drie. In de loop van de gebeurtenissen is dat echter verbroken en verbrijzeld, er bleef niets van over! Nu heb ik dan eindelijk opnieuw een broederschap gevonden, waar Izak deel vanuit maakt en U wilt dat opnieuw afbreken? Zie hier: drie jongemannen, zoals Noach drie zonen had en zoals mijn vader drie zonen had. Maar deze drie broeders zijn door U samengevoegd en wat U samenvoegt, zult U niet scheiden! Abraham wist van binnen dat JHWH het zou zien en begrijpen en honoreren. Daarom zegt hij, als hij alleen met Izak verder trekt, wij zullen terugkeren.

De diepere betekenis van de test

Waarom vroeg JHWH van Abraham om zijn enige zoon te offeren? Wat we weten uit de tekst is in elk geval dat in het bestaan van Izak, al Gods werken in Abrahams leven geconcentreerd waren. Het feit dat Abraham een zoon had, was het levende bewijs dat God hem niet verlaten had, maar hem gezegend had, dwars door alle onmogelijkheden heen. In Izak was de zegen compléét geworden! Naast de rijkdom, het aanzien en de broederschap die Abraham gevonden had, was Izak het hoogtepunt van de zegen.

Heel Abrahams gemoedsrust stortte in bij het ontvangen van deze opdracht. Niet alleen had hij een onvoorstelbaar sterke vader/zoon band, in Izak was het bewijs geleverd dat hij de voortzetter was van de Hebreëen, hij had de zegen van Sem op zak. Bij alle andere zegeningen die hij ontvangen had, was steeds al duidelijk geworden dat hij er niet van afhankelijk was. Het ging hem er niet om dat hij rijk zou zijn of aanzien zou hebben. Dat waren al testen waarbij de meesten van ons zouden falen. Maar nu had hij het maximum haalbare gevonden dat maar mogelijk was voor een mens op aarde. Hij wandelde in zijn bestemming en had God gevolgd waar Hij hem maar leidde. In alles was hij gezegend. In de geschiedenis is het vaak gebleken dat mensen al met veel minder tevreden waren en God niet meer nodig hadden. Als een mens op een of ander punt gezegend wordt, levert dat vaak zelfverheffing op. "Kijk eens wat ik bereikt heb? Zie je wel wat God van mij vindt? Ik heb dit of dat ontvangen!" Dat gaat dan gepaard met een levenshouding van genoegzaamheid en misplaatst koningschap: "Ik heb het gehaald! Ik ben gered! En iedereen dient naar mij te luisteren, want ik heb de waarheid!"

---

2 Was dat de reden dat Abraham zo getroffen was door het bezoek van de drie mannen in Genesis 18?

Abraham wist dat die houding hem geen stap verder zou helpen, daarom was hij bij zijn vader weggegaan. Ook nu het erop aankwam, nu God het uiterste van zijn geloofsvertrouwen vroeg, volgde Abraham.

De opheffingsgave

In de parasja staat de opheffingsgave centraal. Het Hebreeuwse woord hiervoor is *olah*, meestal met brandoffer vertaald. Maar dat geeft de betekenis niet goed weer. De kern van *olah* is 'opgaan'. Zoals rook opgaat in de lucht, blijft er niets over van het *olah*. De verheffing is een duidelijk kenmerk van het *olah*, zowel van de gave als de gever. Iemand die in staat is tot een *olah*, wordt verheven. Zo bracht Noach een *olah* en kreeg als antwoord een verbondsrelatie met JHWH.

De gave die Abraham brengt, laat zien waar het om draait in een opheffingsgave. Zijn ultieme levensdoel hield hij niet in eigen hand. Hij was bereid om het in de hand van JHWH te leggen en te verliezen. Na deze overgave krijgt Abraham de definitieve bevestiging van de belofte zoals die hem in Genesis twaalf was gegeven, inclusief de belofte dat alle volken erin zouden delen. Maar er is ook verheffing! Abraham's nageslacht zal de poorten van zijn vijanden bezitten. Dit heeft alles te maken met de belofte van de volken, want het betekent dat Abraham's nageslacht als koning over de volken heersen zal tot heil van de volken. Het lijkt erop dat God hiermee bewust tot het moment van de opheffingsgave gewacht had. Net alsof Hij niet wist dat Abraham ertoe in staat was, het moest blijken uit de praktijk.

Verdieping

Dit blok geeft enkele onafgemaakte denklijnen en vragen voor diepere studie. Zo kunnen we een steeds beter beeld krijgen van het onderwijs dat JHWH ons geeft door Zijn Tora. Als basis voor diepere studie is het goed om het boekje "[Hebreeuws denken](#)" door te nemen. Dit kunt u vinden op mijn website onder 'basis'.

- ✧ *"Niet omdat zij Abrahams nageslacht zijn, zijn zij allen kinderen. Maar alleen dat van Izak zal uw nageslacht genoemd worden. Dat is: niet de kinderen van het vlees zijn kinderen van God, maar de kinderen van de belofte worden als nageslacht gerekend." (Rom. 9:7-8) Paulus maakt een onderscheid tussen vleselijke en geestelijke kinderen van Abraham op basis van Genesis 21. Ismaël staat voor de vleselijke en Izak voor de geestelijke kinderen. Wat betekent het om vleselijk nageslacht van Abraham te zijn? En wanneer mag men zich rekenen onder zijn geestelijk nageslacht? Welke beloften voor die beiden zijn er te vinden in Genesis 21 en 22?*
- ✧ *Wat een innig verdriet overkomt Elisa bij het zien van de ellende van een moeder die haar zoon verloor. Waarom wordt haar zoon opgewekt? Welke parallellen tussen Izak en de zoon van de Sunamitische kunnen we doortrekken naar de dood en opstanding van Jesjoea?*
- ✧ *Jesjoea's geboorte wordt omgeven door spanningen. Een machtswellusteling die verschilde van Abraham zoals zwart van wit verschild, slachtte de kinderen van Bethlehem af. Hoe kan het dat God niet ingrijpt? Waarom moeten al deze kinderen sterven? Abrahams nageslacht was toch voor het heil bedoeld?*

Volgende week lezen we:

Genesis 23 (Dood van Sara), Jeremia 32 (Dood van Jeruzalem), 1 Korinthe 15 (De opstanding)

© 2011 Kees Bloed

www.sjemajah.nl

Immanuël, Gemeente van het Levende Woord

Tel 078 6990097, Fax 078 6990098, Mob 0629 065138

Email: w.verdouw@immanuel-gemeente.nl

Web: <http://www.immanuel-gemeente.nl>

[De wekelijkse parashot](#)

Wees van harte welkom op iedere Sabbatmorgen en ervaar dat de vreugde van JHWH onze kracht is.
Plaats van samenkomst: "De Havenkerk", Ieplaan 9, 2951 CB Alblisserdam, om 10.30 uur